

Проект "Общество приятели"

Краен отчет

ноември 2001 - декември 2002 г.

Номер на договора: 459 / 14.11.2001

Организация: "Младежки Форум 2001"- Разград

Дата на изготвяне: 20.12.2002 год.

Автор на доклада: Миглена Христова – сътрудник по проекта

Официално лице, одобрило доклада: Георги Милков - ръководител на проекта

Приоритет в дейностите по проект "Общество приятели" са обучителните курсове по български език, английски език, начална компютърна грамотност и работа в Интернет.

Сформирахме целева група със съдействието на инспектори от Детска педагогическа стая в МВР – Разград и Общинска служба "Социално подпомагане", както и сътрудници по проекта.

Целевата група включва 25 младежи на възраст от 15 – 25 години, които не посещаваха училище и не работят. Те са подложени на негативните влияния на улицата: агресия, кражби, склонност към алкохолизъм и наркомания, скитничество, участие в сектантски групи, проституция. Не липсваха обаче и млади хора, които желяеха да се развият и въпреки проблемите, с които се сблъскват в самото общество извън общността, постигнаха успехи.

На 19 декември 2001 год. организирахме **среща с лидерите на общността**. Участваха лидери на общността, психолог от "Социално подпомагане", ръководителят на Областна служба "Социално Подпомагане" и екипа по проекта. Целта на срещата бе да се намерят начини и подходи за подобряване на езиковата култура на младите хора; превъзможване или намаляване на междуетническите конфликти и различия; да се научим да работим и да се забавляваме заедно. Направени бяха няколко предложения за продължаване на образованието им. Списъкът на целевата група бе допълнен с предложение от лидерите на ромската общност.

На 16.01.2002 г. проведохме среща за създаване на смесена работна група. В нея участваха екипът на проекта, инспектор от Детска педагогическа стая, психолога по проекта и началник отдел "Защита на детето" в Общинска служба "Социално Подпомагане". Водещ на срещата бе Георги Милков – ръководител на проекта. Направени бяха много предложения във връзка с ефективното провеждане на планираните работни срещи и във връзка с мотивацията на младежите от целевата група по проекта.

Младежите от целевата група по проекта са от различен етнически произход, като преобладават представители на ромския и турски етнос. Те могат да изразяват мислите си на своя роден език, но на български език се затрудняват. Мисленето на български език се развива и усъвършенства в зависимост от развитието на българската реч у тях. Това е целта на обучителните курсове в проекта. За да се развие мисленето им проведохме образователни дискусии. Бе забелязан напредък в тяхното правилно изразяване по време на общуването им.

През обучителните курсове по английски език на младежите им се представяха предмети, служиха си с познати изрази и думи и забавни игри. Така те възприемаха по-добре предадената им информация. Забелязан бе значителен напредък и сега след края на проекта младежите знаят и употребяват много повече думи на английски език и могат свободно да се изразяват. Те чувстваха загрижеността и сърдечното отношение на доброволците от "Младежки Форум 2001" към тях.

През образователните сесии по компютърна грамотност младежите придобиха умения за работа с текстообработващите програми Word и Excel. Показани им бяха основните елементи на екрана на двете програми. Представени им бяха методите за копиране и преместване на данните и управлението на работните книги. Методи за форматиране на работните листове, задаване на адреси на клетки и как се отпечатват работните листи. В Excel как да работят с функции, да откриват и проследяват грешки в клетки, работа с диаграми и графични изображения. Младежите от целевата група по проекта придобиха самочувствието на съвременни младежи, за които компютрите повече не са загадка.

При обучението по Internet бе наблегнато на основните услуги, които предоставя тази мрежа: **електронна поща** (e-mail) – изпращане и получаване на електронна поща; **web** (www) – за търсене на полезна информация; **чат** – срещнаха се с хора, с които имат сходни интереси и си "бъбрят" на живо, като си изпращат мигновени съобщения. Младежите се научиха възможно най-бързо и продуктивно да използват услугите на Internet, без много технически подробности и банални умения. Те имаха възможност да усетят всички щуроти, на които е способна световната мрежа.

Младежите от целевата група имаха удоволствието и шанса на работните срещи да се консултират с **психолог, социален работник и педагог**. През консултативния процес младите хора разрешаваха казуси, като вземаха за пример житейски проблеми (любовта, образованието и приятелството). Трудно е да се разбира с хора, които имат друг цвят на кожата и говорят друг език, защото всеки човек е индивидуален и има предрасъдъци. Чрез консултативния процес се премахнаха стените и бариерите, които бяха издигнати в резултат на неразбирането ни към проблемите на другите етноси – турци и цигани. Младежите и девойките от целевата група и от "Младежки Форум 2001" се научиха на взаимно разбирателство и толерантност.

Организирахме **образователни посещения** в Обществени институции. Посетихме Разградски Районен Съд, Общинска администрация, Областна администрация и Бюрото по труда – Разград, както и заседание на Общински съвет - Разград.

На 12 октомври 2002 год. посетихме инж. Венелин Узунов, кмет на Община Разград в Деня на отворените врати по случай Деня на Българската община като част от проект "Общество приятели". Поканени бяхме на дискотека, организирана и спонсорирана от общинското ръководство. Лошото време и започналият дъжд не попречи на младежите да шурейт в заведението, където ги очакваха не само бурни танци, но и забавни игри. Специален гост на младежите бе инж. Венелин Узунов. В бурния ритъм на музиката младежите изявяваха своя темперамент.

На 30 октомври 2002 год. посетихме **Разградски Районен Съд**. Младите хора от целевата група и от "Младежки Форум 2001" присъстваха на наказателно дело от общ характер. На всички съдебното заседание им бе много интересно. За повечето

младежи това бе първото им присъствие като наблюдатели на съдебно дело. Младите хора си направиха извод, че не искат да бъдат и те обвиняеми, от другата страна на бариерата.

На 6 декември 2002 год. посетихме **Общинска администрация – Разград**. Г-жа Елка Неделчева, експерт – “Връзки с обществеността” показа на младежите от целевата група и от “Младежки Форум 2001” кабинетите на служителите, както и на кмета на града г-н Венелин Узунов. Разгледана бе “стената на кметовете”. Запознаха се със структурата и дейностите на отделите в Общинска администрация.

На 12 декември 2002 год. посетихме **Областна администрация – Разград**. Г-н Садък Алчев – главен секретар показа на младежите кабинетите на служителите, като голямо впечатление ни направи, че голяма част от тях са млади хора, завършили висшето си образование преди една – две години. Запознаха се със структурата на Областна администрация и нейната важност и значимост като регионална власт. Директорите на дирекции запознаха младежите с дейността на отделите в администрацията.

Интересно преживяване беше участието в две сесии на Общинския съвет в Разград.

Като резултат от доброто сътрудничество с местните власти, бяхме поканени от г-жа Добринка Монева – председател на Общинския съвет да участваме в Тържествената сесия, посветена на Деня на Българската община. Нора Бобчева – председател на Младежки съвет на “Младежки Форум 2001” приветства общинските съветници. Пожелахме си добро партньорство и сътрудничество.

На 12 декември 2002 год. посетихме **Бюрото по труда – Разград**. Г-н Веселин Аврамов – главен експерт, обясни на младежите каква е дейността му – регистриране на безработни граждани или желаещите да сменят работното си място. Запозна ги с различни курсове за преквалификация и програми, които предлага Бюрото по труда за безработните и за работодателите. Младите хора трябва да са амбициозни и упорити, за да не им се налага да ползват услугите му.

Една от дейностите по проект “Общество приятели” е **възраждане на българските традиции и обичаи и запознаване с традициите на другите етнически общности – роми и турци**. За организиране на празниците Шекер Байрам, Курбан Байрам, Баба Марта, Сирни Заговезни, Чая Шукария, Лазаровден и Великден съдействаха Исмаил Инол – кмет на с.Стражец, Ценка Василева – Директор на ОУ “Елин Пелин” и партньорите по проекта.

На 15 декември 2001 год. в Клуба на БСЧИГП – Разград организирахме **Шекер Байрам**. В него участваха двадесет и пет младежи от целевата група. Те бяха запознати с историята и традициите на празника, а после сами възпроизведоха автентичен турски обичай. Бе подготвена традиционна за този празник почерпка: сандвичи, баклава и др. лакомства. Инициативата бе отразена в статия във в-к “Екип 7” и репортаж излъчен по “Дарик” Радио – Русе.

В **Деня на влюбените - 14 февруари** организирахме купон във видеозалата на Средношколското общежитие в гр. Разград. Той бе организиран от младежите и девойките от “Младежки Форум 2001” и от целевата група по проект “Общество приятели”. Поздравени бяха всички влюбени. Организирахме няколко забавни игри. За музикалното оформление на празника се погрижи DJ – младеж от целевата група на проект “Общество приятели”. Инициативата бе отразена във вестник “Екип 7”.

На 22 февруари 2002 год. в хотелски комплекс “Балканфарма” край град Разград организирахме съвместно празнуване на мюсюлманския празник **Курбан Байрам**. От целевата група участваха петнадесет младежа. Отправено бе поздравление към всички празнуващи. За всички бе изненада поднесеното ястие – агнешко и дроб сърма, традиционно за този празник. По време на тържеството имаше много музика, танци и снимки.

На 2 март 2002 год. в Клуба на БСЧИГП – Разград отбелязахме българският празник **Баба Марта**. Започна се с легендата за мартеницата. Момчетата и момичетата от целевата група на проект “Общество приятели” и от “Младежки Форум 2001” направиха много интересни и забавни мартеници. Една част от бяха представени на изложба посветена на този празник.

На 17 март 2002 год. в ОУ “Елин Пелин” с. Стражец организирахме християнския празник **Сирни Заговезни**. В празнична обстановка учениците от ОУ “Елин Пелин” пресъздадоха обичаят “Прошка”, прескачаха традиционния за празника огън, “хамкаха” халва, проведе се конкурс за най-добра кукерска маска. Празникът завърши с хоро. Празникът беше отразен от местните вестници “Екип 7” и “Гледища” и Кабелни телевизии “Ден” и “Евроком”.

На 8 април 2002 год. в **Международния ден на ромите** на площада пред кметството в с. Стражец организирахме **Ромския празник Чая Шукария**. Облечени в характерни носии момичета от ОУ “Елин Пелин” изпълниха цигански танци. Участниците в Конкурса за “Какво знаем за ромите?” прочетоха своите есета. Атракцията беше Конкурсът Мис “Чая Шукария”. Поздравление към всички роми поднесе кметът на селото Исмаил Инол. Хвърлени бяха и бонбони, което е характерен обичай на Чая Шукария. За отразяване на събитието присъстваха местните медии от града: “Екип 7”, “Гледища”, “Ден” и “Евроком”.

На 27 април 2002 год. пресъздадохме християнския празник **Лазаровден**, който е един от най-тачените и обичани пролетни празници. Обичаят е общобългарски, празнуван във всички краища на страната, но винаги в събота преди Връбница (Цветница). В него участваха девойки “Младежки Форум 2001”, млади момичета от целевата група и ученички от ОУ “Елин Пелин” с. Стражец. Облечени в народни лазарски носии и лазарски венци на главите момичетата изпълниха в двора на училището лазарско хоро. Празникът продължи с лазаруване в седемнадесет къщи в с. Стражец и в гр. Разград. Момичетата пяха лазарски песни за здраве и любов в семейството. Във всяка къща стопанката ги даряваше с яйца. Възраждането на празника предизвика мили чувства у хората, особено у възрастните жени. По Кабелна телевизия “Ден” бе излъчен подробен репортаж за лазаруването в с. Стражец и гр. Разград.

На 2 май 2002 год. в хотелски комплекс “Балканфарма” край гр. Разград организирахме християнския празник **Великден**. В местността “Пчелина”, сред природата младите хора боядисваха великденски яйца и се почерпиха с козунак. Великден събра деца от различни етноси – българи, роми, турци и деца с различно социално положение. Общият празник сближи още повече младите хора от различни групи и училища, те се забавляваха и сприятелиха. Всеки бе почерпен с парче козунак. Обявени бяха победителите от годишните номинации на “Младежки Форум 2001”. Рожденият ден на Сдружението съвпадна с Великден. По този повод членовете на Управителния съвет на “Младежки Форум 2001” угасиха свещите по случай четири годишният Рожден ден.

На 9 май 2002 год. в офиса на БСЧИГП – Клуб Разград организирахме **Деня на Европа** заедно с ученици и учители от петте основните училища по проект “Без нас не може”. Под знамената на Република България и на Европейския съюз беше

подреден кът с материали - бюлетини, брошури, снимки, международни документи, вестници и списания на български и английски език във връзка със Съвета на Европа, Правата на човека, Европейския съюз. Младежите от целевата група по проекта и доброволците от "Младежки Форум 2001" бяха поканени да са гости. Отбелязването на Деня на Европа бе отразено от кабелна телевизия "Евроком" и Дарик радио.

На 27 май 2002 год. в дискотека "ALIEN" гр.Разград проведехме **"Панаир – Въртележка"** организиран по проект "Без нас не може", където бяха поканени да участват като гости младежите от целевата група по проекта и доброволците от "Младежки Форум 2001". Всяко едно училище бе подготвило свое представяне: ромски танц, буфосинхронисти – сценка и стихотворение, рап-група, драматизацията "Сбъркана приказка". Младежите от целевата група на проект "Общество приятели" бяха приятно изненадани от показаните сценки и танци от децата. Детския панаир бе отразен в местните Кабелни телевизии "Ден" и "Евроком" и вестници "Екип 7" и "Гледища".

На 16 септември 2002 год. в дискотека "ALIEN" гр.Разград организирахме **рок-купон "Всички сме деца на планетата"**, като част от проект "Без нас не може". Той бе съчетан със започването на учебната година. Младежите от целевата група по проект "Общество приятели" и доброволците от "Младежки Форум 2001" бяха поканени да са гости. Празничната обстановка и поводът на купона приповдигна настроението на учениците. Те танцуваха, поздравяваха се с един друг с музикални изпълнения, поздравяваха и своите ръководители. Приятелствата, които бяха създадени на предишни срещи укрепнаха. Повече от два часа те танцуваха, веселиха се и споделяха емоциите си. На рок-купона присъстваха репортери от Кабелни телевизии "Евроком" и "Ден".

На 9 октомври 2002 год. организирахме **кръгла маса, като част от проект "Младежки делегат"**, финансиран от ИМКА – Габрово. В нея участваха представители на местните власти, младежки организации и младежи от целевата група по проект "Общество приятели". Младите хора се запознаха с различните форми за участие на младите хора в процеса на вземане на решения от местно ниво.

Организирахме **седем лекции на здравословни и две на образователни теми**. Д-р Кулева, лекар и директор на Диагностично-консултативен център – Разград разясни на младежите от целевата група и от доброволците от "Младежки Форум 2001" различните видове заразни болести (паразитни, венерически, кожни и СПИН), причинителите и начина за предпазване. Разгледа се и проблемът за преждевременното забременяване и какви могат да бъдат възможните изходи от тази ситуация: даване на детето за осиновяване и аборт.

Ивелина Игнатова – инспектор от "Детска педагогическа стая" в МВР – Разград обясни на младежите, че според българското законодателство децата са: малолетни, непълнолетни и пълнолетни, и каква наказателна отговорност носи всяка от трите групи. Обърна внимание на по-сериозните престъпления, които са наказуеми според законите на Република България: убийство, кражба, вещно укривателство, грабеж, рекет, бягство от къщи и побоищата. Разяснено бе какво означава всяко от посочените престъпления и какви са наказателните разпоредби при извършването му.

Уебстраницата на организацията "Младежки Форум 2001" на адрес <http://youth-forum.hit.bg> дава възможност на желаещите да се информират за процеса на реализиране на дейностите по проекта. Всеки посетител може да се запознае от страницата на "Младежки Форум 2001" с целите, задачи, дейности, участниците, месечни планове и отчети, доклади от важни събития, снимки на проект "Общество приятели".

Отпечатан бе **"Вестник Без име"** по проект "Общество приятели" с тираж 1200 броя. Той съдържа интересна и полезна информация: интервюта с младежи от целевата група; снимки; доклади за проекта и отчети за срещи; вицове; доклад от проведения летен лагер – тренинг в Равда; стихове; забавни sms-и.

"Вестник Без име" е собствено печатно издание на "Младежки Форум 2001". Първият брой бе отпечатан през ноември 1999 г. и всеки брой се издава в рамките на текущ проект.

"Този вестник е едно занимание за умовете на младите хора, което ще развива и усъвършенства това умение. Надяваме се, че вестникът ще е отдушник за критицизма, възгледите и творчеството на младежта, от който те така се нуждаят." ("Вестник Без име", бр.1)

Вестникът е важна част от маркетинговата стратегия на нашата организация. Поддържа актуализирана база данни с имена на ключови личности и институции от област Разград и България, на които предоставяме информационни материали. "Вестник Без име" разпространяваме в образователните институции в Разград, сред младите хора на Разград и техните родители. Вестникът създава условия за дискусии в младежките общности, родители и учителската гилдия.

Във "Вестник Без име" ние представяме нашите успехи, планове и важни младежки проблеми в достъпна форма. Той е отворено пространство за изява на млади таланти и споделяне на преживени интересни ситуации.

Според първоначалния план за дейности, разписанието и бюджета осъществихме:

- Среща с лидерите на обществеността и обсъждане на проблеми.
- Създаване на смесена работна група.
- Обучителни курсове по български език, английски език, начална компютърна грамотност и работа в Internet.
- Консултативен процес с психолог, социален работник и педагог.
- Образователни посещения в обществени институции.

- Младите хора участваха с желание и ентузиазъм в дейностите по проекта: Шекер Байрям; Деня на влюбените - 14 февруари; Курбан Байрам; Баба Марта; Сирни Заговезни; Чая Шукария; Конкурс за есе "Какво знаем за ромие", Лазаровден; Великден; Деня на Европа; "Панаир – Въртележка"; рок – купон; посещение в дискотека "Спартак".

- Организиране на образователни и здравословни лекции.

- Актуализиране на уебстраница на "Младежки Форум 2001".

- Отпечатване на "Вестник Без име".

- Изготвят се доклади за всяка осъществена дейност по проект "Общество приятели".

- Дейностите по проект "Общество приятели" се отразяват с публикации и репортажи в местните медии – вестници "Екип 7" и "Гледища" и Кабелни телевизии "Евроком" и "Ден".

Участваха активно в проекта:

Росен Аврамов - Общинска служба за социално подпомагане, Отдел "Закрила на детето". Помогна при изготвяне на списък на младежите от целевата група по проекта. Съдейства при изготвянето на персонална оценка за личностното развитие на младежите. Оказва помощ при реализацията на дейностите.

Ивелина Игнатова - инспектор от "Детска педагогическа стая" в МВР – Разград. Помогна при намиране и изготвяне на списък на младежите от целевата група по проекта. Притежава интуиция и отлични комуникативни умения и ни подкрепяше в правилната насока за работа с младежите. Участва при провеждане на дейностите.

Пламена Александрова – психолог. Притежава отлични умения и подход за работа с млади хора. По интересен и забавен начин организира провеждането на работните срещи и другите дейности по проекта чрез дидактични и ролеви игри. Изготви персонални характеристики за психологическото състояние на младежите.

Ивета Кулева – лекар от Диагностично-консултативен център – Разград. По интересен начин представя на младежите избраната полезна информацията. Възпита в тях трайни хигиенни навици.

Георги Милков – ръководител на проекта. Помогаше с ценни съвети за успешното реализиране на дейностите. Притежава отлични умения и правилен подход за работа с младежи от малцинствени групи.

Дочка Ангелова – управител на офиса. Обучи доброволците от "Младежки Форум 2001" как да общуват с млади хора от малцинствени групи. Организаторските качества са много ценни при осъществяването на празниците, свързани с възраждането на обичаите и традициите на различните етноси.

Миглена Христова – сътрудник на проекта. Организира провеждане на работните срещи и обучението на младежите от целевата група. Осъществява реализирането на дейностите на проекта.

Доброволците от "Младежки Форум 2001" :

Момичета: Анастасия Иванова, Анета Цанкова, Валентина Милушева – младежки ръководител, Дениз Акифова, Десислава Дачева, Десислава Мутафчиева, Елена Николаева, Мариана Свиленова, Миглена Нецова, Николета Николова, Нора Бобчева, Радостина Николаева, Светлана Горчева, Силвия Герчева, Сюзан Акифова и Цвета Горчева.

Момчета: Александър Русанов, Божидар Иванов, Ганимир Пламенов, Георги Господинов, Деян Петров, Димитър Иванов, Диян Петров, Евгени Николов, Ивелин Пейчев, Константин Петков, Любен Гълъбинов, Мартин Бахнев, Найденов Цонев, Николай Руменов, Нуридин Мехмед, Павлин Колев, Петър Борисов, Радослав Пламенов, Стефан Николаев, Стоян Христов, Теодор Величков, Цветомир Добрев и Юлиан Илиев.

Участници в консултативен процес:

Мъже: Росен Аврамов – началник отдел "Закрила на детето" в Общинска служба "Социално Подпомагане", Садък Алчев – главен секретар в Областна администрация, Веселин Аврамов – главен експерт в Бюро по труда, Иван Иванов – студент.

Жени: Ивелина Игнатова - инспектор от "Детска педагогическа стая" в МВР, Ивета Кулева - лекар, Елка Неделчева – "Връзки с обществеността" в Общинска администрация, Вергиния Мичева – съдия в Районен съд и Пламена Андреева – психолог.

	Мъж	Жена	Общо
Целева група	20	5	25
Доброволци	23	17	40
Консултанти	3	5	8
Общо	46	27	73

Конкретните резултати от реализирането на проекта са:

Сформирахме целева група от 25 младежа, от които 20 момчета и 5 момичета. Младежите изучаваха английски език, за начинаещи, обучаваха се на работа с компютри. Вече имат начална компютърна грамотност, след проведените обучителни курсове. Мисленето им по български език се усъвършенства и доразви. Могат вече правилно да се изразяват. Добри резултати се получават благодарение на метода "врѣстници обучават врѣстници". Представихме различни възможности за образование. Показахме им, че да се учи е приятно и полезно. Така стимулирахме увеличаване на посещаемостта в учебните часове. Културата на младежите от целевата група се подобри значително. Промениха своя мироглед, развиха се в положителна посока

Посетихме 3 филма, гледани 11 видеофилма и 2 образователни. Направени бяха много снимки на целевата група и младежите от "Младежки Форум 2001" за документиране на проведените срещи и летния лагер-тренинг в Национален детски комплекс - Равда край гр. Бургас. Запознаха се с бита и културата на различните етноси – българи, турци и роми чрез възраждане на обичаи и традиции.

Според доброволците от "Младежки Форум 2001" и младежите от целевата група етническият произход вече няма значение за техните взаимоотношения. Те общуват свободно помежду си и не изтъкват разликите, които преди са били пречка.

Предоставяне на улеснен достъп на младежите от малцинствените групи до информация за временна и почасова трудова заетост. Повиши се доверието на обществото и институциите към младежите от малцинствените групи. То показва съпричастност към проблемите на младите хора. Включени са в дейности, в които те самите активно да се изявяват.